

§ 188

Terveyslautakunnan lausunto aloitteesta rintamaveteraanien kuntoutuksesta

HEL 2012-005845 T 00 00 03

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Rintamaveteraanien kuntoutus järjestetään rintamaveteraanien kuntoutuksesta säädetyn lain nojalla Valtiokonttorin vuosittain kunnille ja kuntayhtymille osoittamilla määrärahoilla. Valtiokonttorin ilmoituksen mukaan rintamaveteraanien kuntoutukseen tarkoitettu määräraha jaetaan kunnissa asuvien rintamaveteraanien määrän suhteessa. Helsingissä vähäinen määrä veteraanikuntoutuksesta toteutetaan kaupungin omassa talousarviossaan tähän tarkoitukseen osoittamalla määrärahalla.

Helsingin kaupungin vuosittain valtiolta saama määräraha on vuodesta 2005 alkaen säännönmukaisesti vähentynyt. Tänä vuonna valtion määräraha on 2 378 066 euroa eli 11 % pienempi kuin vuonna 2011. Helsingissä on viime vuosina toistunut tilanne, että alkusyksyyn mennessä saapuneiden hakemusten ja tehtyjen päätösten määrä ylittää käytettävissä olevan määrärahan ja kuntoutukseen lähettäminen joudutaan keskeyttämään. On ilmeistä, että Helsingissä veteraanit hakeutuvat kuntoutukseen aktiivisemmin kuin joissain muissa kunnissa, jolloin määräraha ei riitä kaikille halukkaille.

Helsingiläiset veteraanit hakevat enemmän laitospääntoutusta kuin avo- ja päiväpääntoutusta. Laitospääntoutus on huomattavasti kalliimpaa kuin avopääntoutus. Vuonna 2011 Helsingissä laitospääntoutusta saaneiden veteraanien osuus oli 60 % kaikista päätöksistä, mutta laitospääntoutusten osuus käytetyistä määrärahoista oli 78 %. Laitospääntoutukset lisäävät määrärahojen käyttöä myös siitä syystä, että laitospääntoutukseen veteraani voi ottaa mukaan puolison, mutta avo- tai päiväpääntoutuksessa tätä mahdollisuutta ei ole.

Valtion osoittamien määrärahojen väheneminen perustuu veteraanien lukumäärän pienenemiseen. Valtiokonttorin arvio veteraanien vuosittaisesta poistumasta on 10 -12 %. Helsingin kokemusten mukaan kuntoutuksen kysyntä ja tarve ei kuitenkaan vähene samassa suhteessa. Veteraanit ovat yhä iäkkäämpiä ja huonokuntoisempia, jolloin kuntoutuksen tavoitteiden saavuttamiseksi laitosjaksoja joudutaan pidentämään ja avopääntoutusta toteuttamaan enenevästi

kotona annettavana palveluna, joka on kalliimpaa kuin terapeutin luona annettava kuntoutus.

Valtiokonttorin ohjekirjeen mukaan tavoitteena on, että rintamaveteraanit saavat kuntoutusta säännöllisesti vuosittain. Valtiokonttorin mukaan tavoitteen toteuttamiseksi on tärkeää, että vähintään puolet kuntoutusjaksoista toteutetaan avo- ja päiväkuntoutuksena. Ohjeistuksen mukaan yksittäisen rintamaveteraanin kohdalla käytetään avo- ja laitospalveluita vuorovuosin, jotta voidaan turvata kaikkien halukkaiden pääsy kuntoutukseen. Helsingissä on noudatettava tarkasti tätä vuorotteluperiaatetta, jotta mahdollisimman moni kuntoutusta hakeva rintamaveteraani pääsisi vuosittaiseen kuntoutukseen.

Helsingin kaupungin omassa budjetissa rintamaveteraanien kuntoutukseen osoitetulla määrällä on täydennetty valtion varoilla tapahtuvaa kuntoutusta. Ns. ulkomaan kuntoutuksen päätyttyä tämä määräraha on kuitenkin merkittävästi pienentynyt. Vuonna 2012 kaupunginsairaalan kuntoutusyksikön budjetissa on varattu 70 000 euroa rintamaveteraanien kuntoutuspalveluihin.

Terveysvaikutusten arviointi

Veteraanit ovat korkean ikänsä ja sotakokemustensa vuoksi toimintakykynsä kannalta erityisen haavoittuva väestöryhmä. Kohdentamalla kuntoutus kattamaan mahdollisimman laajasti koko veteraaniväestö, myös kuntoutuksen toimintakyvyn säilymistä edistävät myönteiset terveysvaikutukset saadaan koskemaan mahdollisimman laajasti koko veteraanikuntaa."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pertti Heikkilä, ylilääkäri, puhelin: 310 50474
pertti.heikkila(a)hel.fi

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Rintamaveteraanien kuntoutus järjestetään rintamaveteraanien kuntoutuksesta säädetyn lain nojalla Valtiokonttorin vuosittain kunnille ja kuntayhtymille osoittamilla määrärahoilla. Valtiokonttorin ilmoituksen mukaan rintamaveteraanien kuntoutukseen tarkoitettu määräraha jaetaan kunnissa asuvien rintamaveteraanien määrän suhteessa.

Helsingissä vähäinen määrä veteraanikuntoutuksesta toteutetaan kaupungin omassa talousarviossaan tähän tarkoitukseen osoittamalla määrärahalla.

Helsingin kaupungin vuosittain valtiolta saama määräraha on vuodesta 2005 alkaen säännönmukaisesti vähentynyt. Tänä vuonna valtion määräraha on 2 378 066 euroa eli 11 % pienempi kuin vuonna 2011. Helsingissä on viime vuosina toistunut tilanne, että alkusyksyyn mennessä saapuneiden hakemusten ja tehtyjen päätösten määrä ylittää käytettävissä olevan määrärahan ja kuntoutukseen lähettäminen joudutaan keskeyttämään. On ilmeistä, että Helsingissä veteraanit hakeutuvat kuntoutukseen aktiivisemmin kuin joissain muissa kunnissa, jolloin määräraha ei riitä kaikille halukkaille.

Helsingiläiset veteraanit hakevat enemmän laitospäästoutusta kuin avo- ja päiväpäästoutusta. Laitospäästoutus on huomattavasti kalliimpaa kuin avopäästoutus. Vuonna 2011 Helsingissä laitospäästoutusta saaneiden veteraanien osuus oli 60 % kaikista päätöksistä, mutta laitospäästoutusten osuus käytetyistä määrärahoista oli 78 %. Laitospäästoutukset lisäävät määrärahojen käyttöä myös siitä syystä, että laitospäästoutukseen veteraani voi ottaa mukaan puolison, mutta avo- tai päiväpäästoutuksessa tätä mahdollisuutta ei ole.

Valtion osoittamien määrärahojen väheneminen perustuu veteraanien lukumäärän pienenemiseen. Valtiokonttorin arvio veteraanien vuosittaisesta poistumasta on 10 -12 %. Helsingin kokemusten mukaan kuntoutuksen kysyntä ja tarve ei kuitenkaan vähene samassa suhteessa. Veteraanit ovat yhä iäkkäämpiä ja huonokuntoisempia, jolloin kuntoutuksen tavoitteiden saavuttamiseksi laitosjaksoja joudutaan pidentämään ja avopäästoutusta toteuttamaan enenevästi kotona annettavana palveluna, joka on kalliimpaa kuin terapeutin luona annettava kuntoutus.

Valtiokonttorin ohjekirjeen mukaan tavoitteena on, että rintamaveteraanit saavat kuntoutusta säännöllisesti vuosittain. Valtiokonttorin mukaan tavoitteen toteuttamiseksi on tärkeää, että vähintään puolet kuntoutusjaksoista toteutetaan avo- ja päiväpäästoutuksena. Ohjeistuksen mukaan yksittäisen rintamaveteraanin kohdalla käytetään avo- ja laitospäästoutusta vuorovuosin, jotta voidaan turvata kaikkien halukkaiden pääsy kuntoutukseen. Helsingissä on noudatettava tarkasti tätä vuorotteluperiaatetta, jotta mahdollisimman moni kuntoutusta hakeva rintamaveteraani pääsisi vuosittaiseen kuntoutukseen.

Helsingin kaupungin omassa budjetissa rintamaveteraanien kuntoutukseen osoitetulla määrällä on täydennetty valtion varoilla tapahtuvaa kuntoutusta. Ns. ulkomaan kuntoutuksen päätyttyä tämä

määräraha on kuitenkin merkittävästi pienentynyt. Vuonna 2012 kaupunginsairaalan kuntoutusyksikön budjetissa on varattu 70 000 euroa rintamaveteraanien kuntoutuspalveluihin.

Terveysvaikutusten arviointi

Veteraanit ovat korkean ikänsä ja sotakokemustensa vuoksi toimintakykynsä kannalta erityisen haavoittuva väestöryhmä. Kohdentamalla kuntoutus kattamaan mahdollisimman laajasti koko veteraaniväestö, myös kuntoutuksen toimintakyvyn säilymistä edistävät myönteiset terveysvaikutukset saadaan koskemaan mahdollisimman laajasti koko veteraanikuntaa."

Esittelijä

Päivi Lipponen ja kaksi muuta valtuutettua ovat tehneet seuraavan valtuustoaloitteen:

"Rintamaveteraanien määrä vähenee ja veteraanit ovat entistä heikommassa kunnossa vuosien vierieessä. Heidän keski-ikänsä lähenee jo 90 –vuotta. Tällöin myös kuntoutuksen merkitys korostuu entisestään. Kuntoutus mahdollistaa omatoimisen selviämisen pidempään. On myös muistettava, että rintamalla vietetyt vuodet ja haavoittumiset ovat heikentäneet terveyttä.

Rintamaveteraanit ovat toivoneet jokavuotista lääkärin valvonnan alaista kuntoutusjaksoa. Nykyisin laituskuntoutus tapahtuu vain joka toinen vuosi. Eduskunta on myöntänyt kuntoutukseen tietyn määrärahan.

Aloite:

Kysyn kaupunginhallitukselta, kuinka Helsinki on saanut käyttöönsä eduskunnan myöntämää määrärahaa? Kuinka Helsinki huomioi rintamaveteraanien toiveen saada kuntoutusta vuosittain?"

Aloitteesta on pyydetty lausunto kaupunginhallitukselle 20.6.2012 mennessä terveyslautakunnalta.

Asetetusta määräajasta johtuen asia on käsiteltävä tässä kokouksessa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pertti Heikkilä, ylilääkäri, puhelin: 310 50474
pertti.heikkila(a)hel.fi

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 6.6.2012

HEL 2012-005845 T 00 00 03

Aloitteessa kysytään, kuinka Helsinki on saanut käyttöönsä eduskunnan myöntämää määrärahaa ja kuinka Helsinki huomioi rintamaveteraanien toiveen saada kuntoutusta vuosittain?

Helsingin kaupungin valtiolta saamat vuosittaiset määrärahat rintamaveteraanien kuntoutukseen ovat vuodesta 2005 alkaen säännönmukaisesti vähentyneet. Tämän vuoden määräraha on 2 378 066 euroa eli 11 % pienempi kuin vuonna 2011. Valtion osoittamien määrärahojen väheneminen perustuu veteraanien lukumäärän pienenemiseen. Valtiokonttorin arvio veteraanien vuosittaisesta poistumasta on 10 - 12 %. Valtiokonttorin ohjekirjeen mukaan tavoitteena on, että rintamaveteraanit saavat kuntoutusta säännöllisesti vuosittain. Ohjeistuksen mukaan yksittäisen rintamaveteraanin kohdalla voidaan käyttää avo- ja laituskuntoutusta vuorovuosin, jotta voidaan turvata kaikkien halukkaiden pääsy kuntoutukseen. Helsinkiläiset veteraanit hakevat enemmän laituskuntoutusta kuin avo- ja päivä kuntoutusta. Laituskuntoutus on huomattavasti kalliimpaa kuin avokuntoutus.

Helsingin kaupungin budjetissa on myös määräraha rintamaveteraanien kuntoutusta varten. Määrärahalla on täydennetty valtion varoilla tapahtuvaa kuntoutusta. Vuonna 2012 kaupunginsairaalan kuntoutusyksikön budjetissa on varattu 70 000 euroa rintamaveteraanien varsinaisiin kuntoutuspalveluihin.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Helsingissäkin tulee siirtyä noudattamaan avo- ja laituskuntoutuksen vuorotteluperiaatetta, jolloin kuntoutusta pystytään tarjoamaan useammalle henkilölle.

Lisätiedot

Rimpilä Katja, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi